

T.C.  
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI  
STRATEđI GELİŞTİRME BAŞKANLIğI

# TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİŐI



## KOCAELİ İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

## İÇİNDEKİLER

<b>TARIMSAL YAPI .....</b>	<b>3</b>
GENEL BİLGİLER .....	4
TARIM ALANLARININ DAĞILIMI VE ÜRETİM MİKTARI.....	4
BİTKİSEL ÜRETİM.....	5
HAYVAN VARLIĞI.....	7
TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ .....	8
<b>TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ .....</b>	<b>9</b>
KOCAELİ'DE TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN .....	10
KOCAELİ'DE TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR.....	11
<b>TEŞVİK VE DESTEKLER .....</b>	<b>13</b>
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI(2016-2020) .....	14
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ.....	19
HAYVANCILIK YATIRIMLARI DESTEKLERİ .....	21
TARIMSAL KREDİLER .....	22
ORKÖY DESTEKLERİ .....	26
YATIRIM TEŞVİKLERİ .....	28
KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR.....	35
<b>İletişim Bilgileri .....</b>	<b>39</b>

# TARIMSAL YAPI



**GENEL BİLGİLER**

<b>İl Nüfusu (2017)</b>	: 1.883.270 Kişi
<b>Toplam yüzölçümü</b>	: 3.397.000 da
<b>Toplam tarım alanı (2017)</b>	: 996.000 da (Yüzölçümün % 29)
<b>ÇKS'ye kayıtlı Çiftçi Sayısı (2017)</b>	: 9.018 Kişi
<b>ÇKS'ye kayıtlı Arazi Varlığı (2016)</b>	: 355.207 da

**TARIM ALANLARININ DAĞILIMI VE ÜRETİM MİKTARI**

	<b>Alan (da)*</b>	<b>2017 üretim (ton)*</b>
<b>Tarla Bitkileri</b>	755.007	455.045
<b>Meyve</b>	125.143	50.956
<b>Sebze</b>	35.011	97.879

\*Kaynak: TÜİK

**BİTKİSEL ÜRETİM****TARLA ÜRÜNLERİ VERİLERİ**

	<b>Ürün Adı (ilk 5 ürün)</b>	<b>2002 üretim (ton)</b>	<b>2017 üretim(ton)</b>
1	Buğday (Yeşil Ot)	-	39.000
2	Mısır (Silajlık)	1.821	158.301
3	Buğday (Diğer)	77.443	54.258
4	Yulaf (Yeşil Ot)	-	61.272
5	Yonca (Yeşil Ot)	-	49.327

## MEYVECİLİK VERİLERİ

	Ürün Adı (ilk 5 ürün)	2002 üretim (ton)	2017 üretim(ton)
1	Kiraz	7.757	5.394
2	Fındık	7.240	11.898
3	Erik	5.435	4.961
4	Armut	4.595	4.344
5	Ceviz	860	4.528

## SEBZE ÜRETİM VERİLERİ

	Ürün Adı (ilk 5 ürün)	2002 Üretim (ton)	2017 Üretim (ton)
1	Domates (Sofralık)	23.505	28.463
2	Karpuz	13.360	14.811
3	Hıyar (Sofralık)	5.155	9.734
4	Fasulye (Taze)	2.535	5.236
5	Kavun	1.955	9.954

\*Kaynak: TÜİK, BÜGEM

## HAYVAN VARLIĞI

### BÜYÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI

Büyükbaş Sayısı	2002 (Baş)	2017 (Baş)
Sığır (Kültür)	9.567	38.367
Sığır (Melez)	39.437	66.549
Sığır (Yerli)	5.407	8.627
<b>Sığır Toplam</b>	<b>54.411</b>	<b>113.543</b>
Manda	3.071	2.184
<b>Toplam</b>	<b>57.482</b>	<b>115.727</b>

### KÜÇÜKBAŞ HAYVAN SAYILARI

Küçükbaş Sayısı	2002 (Baş)	2017 (Baş)
Koyun (Merinos)	0	7.795
Koyun (Yerli)	40.275	70.560
Keçi (Kıl)	13.245	25.151
<b>Toplam</b>	<b>53.520</b>	<b>103.506</b>

Kaynak: TÜİK

## TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

KONU	SAYI	KONU	SAYI
Süt ve Süt Ürünleri	12	Ekmek ve ekmek çeşitleri üretimi	434
Et ve Et Ürünleri	12	Makarna ve İrmik Üretimi	-
Su Ürünleri İşleme	1	Yumurta Paketleme	30
Meyve-Sebze işleme- paketleme	29	Dondurulmuş Gıda	4
Hububat ve Bakliyat Üretimi	1	Hazır Yemek, Tabldot Yemek	119
Katı ve Sıvı Bitkisel Yağ	4	Hazır çorba ve bulyon, puding, toz karışımlar, mayonez, sos vb	3
Şeker Üretimi (paketleme hariç)	1	Kuruyemiş ve Çerezler	8
Zeytinyağı	1	Baharat İşleme	2
Konserve ve Salça	-	Alkolsüz İçecekler	3
Fermente ve salamura ürün üretimi	2	Alkollü İçecekler	2
Pastacılık Ürünleri Üretimi	163	Bal, polen, arı sütü ve temel petek üretimi ve ambalajlama	2
Nişasta ve Nişasta mamulleri	-	Gıda Katkı ve Aroma Maddeleri	12
Bisküvi, Çikolata, Kakaolu ve Benzeri Ürünler	7	Gıda ile Temas Eden Maddeler	71
Un üretimi	4	Yem	16
Unlu mamuller üretimi	258	Diğer	79

Kaynak: İl Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüğü-2016



# TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ



## KOCAELİ'DE TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

1. İlin ikliminin ve topografik özelliklerin bir çok tarım ürününün yetiştirilmesine imkan sağlaması,
2. İlde geniş alanlarda örtü altı yetiştiriciliğinin yapılması ve bu konuda deneyimli çiftçilere sahip olması,
3. İlin büyük pazarlara yakın olması,
4. Kocaeli'n sanayi altyapısının gelişmiş olması,
5. Deniz, hava, kara ve demiryolları ile geniş ulaşım ağına sahip olması,
6. İlde çok sayıda özel ve kamu limanının, antrepo ve 3 adet gümrük çıkış noktasının bulunması,
7. İlin gelişmişlik göstergelerinin yüksek olması,
8. Yeterli sayıda ve nitelikli eleman temin edilebilmesi,
9. İlde geniş alanlarda polikültür tarım uygulamalarının var olması,
10. Kandıra ilçesinde kurulma aşamasında olan “Gıda Organize Sanayi Bölgesi” tarıma dayalı sanayinin gelişmesine lokomotif teşkil etmesi,

**KOCAELİ'DE TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR**

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
<b>Büyükbaş Hayvancılık</b>	İlde geniş alanlarda yem bitkilerinin yetiştiriliyor olması ve ilin pazarlama aşamasındaki avantajları nedenleri ile hem besicilik hem de damızlık büyükbaş hayvancılık karlı yatırım alanları olarak karşımıza çıkmaktadır.
<b>Sebzecilik, Örtü Altı Sebzecilik</b>	Kocaeli'de gelişmiş bir sebze yetiştiriciliği altyapısı mevcuttur ve İl Kandıra Biberi, Karamürsel Tepeköy Çalı Fasulyesi ve Kuru Fasulyesi gibi ürünleri ile bölgede öne çıkmıştır. İlde Kandıra İlçesinde Arıklar göleti sayesinde sulamaya açılan alanlar sözleşmeli üretim yöntemiyle sebzecilik yapılabilecek bölgelerdir. Ayrıca Örtü Altı yetiştiriciliğinde Gebze Kadıllı, Cuma köyleri civarı, İzmit Bayraktar köyünde Örtü Altı yetiştiriciliğinde öne çıkmış alanlardır.

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
<b>Meyvecilik</b>	Sebzecilikte olduğu gibi meyvecilikte de Yarımca Kirazi, Eşme Ayvası gibi öne çıkmış ürünlerinin olması, bu konuda deneyimli üreticilerin varlığı ve ayrıca Karamürsel, Gölcük gibi yetiştiriciliğe uygun alanların mevcudiyeti bu sektörü yatırım için cazip hale getirmektedir.
<b>Mandacılık</b>	Kandıra İlçesinde üretilen ve marka haline gelen Manda Yoğurdu için sözleşmeli üretim yöntemiyle manda yetiştiriciliği yapmak değerlendirilebilecek bir diğer fırsattır.
<b>Gıda İşleme, Paketleme ve Depolama</b>	Yukarıda bahsi geçen artılar nedeni ile isterse Kocaeli’de isterse diğer illerde üretilsin İlin konumu itibariyle bütün yolların kesişim noktasında bulunması ve geniş ulaşım imkanlarına sahip olması İlin en önemli avantajlarından. Bu nedenle İlde hem iç hem de dış pazarlara ürünlerin pazarlanması amacıyla ürün işleme, paketleme tesisleri, soğuk hava depoları, antrepolar v.b işletmeler kurulabilir.

# TEŞVİK VE DESTEKLER



## **KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI(2016-2020)**

**UYGULAYICI KURUM:** GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI/ Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

### **1-EKONOMİK YATIRIMLAR**

**DESTEK KAPSAMI:** Bu Tebliğ, 1/1/2016-31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak, tarım ve tarım dışı istihdamı geliştirmek, gelirleri artırmak ve farklılaştırmak için kadın ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik yatırımlar için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları kapsar.

**KİMLER BAŞVURABİLİR:** Gerçek ve tüzel kişiler

- ✓ Hibe esas proje tutarı alt limiti en az 30.000 Türk Lirası'dır.
- ✓ Proje bütçesi KDV (katma değer vergisi) hariç hazırlanır.

## 1-EKONOMİK YATIRIMLAR

YATIRIM KONULARI	DESTEK VERİLEN İLLER*	YATIRIM TUTARI ÜST LİMİTİ (TL)	Destekleme Oranı
<b>Ekonomik yatırım konuları</b>			
Bitkisel ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39	Yeni tesis 2.000.000	% 50
Hayvansal ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Su ürünleri işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar (Büyükbaş, küçükbaş, hindi ve kaz yetiştiriciliği, su ürünleri ve kültür mantarı* üretimine yönelik sabit yatırımları kapsar) *kültür mantar üretimi kapsamında sadece tamamlama, kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları	39	Kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme 1.500.000	
Yaş meyve sebze tasnif, paketlenme ve depolama yatırımları hariç bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	42	Tamamlama 1.750.000	
Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması konusunda sadece ham derinin işlenmesi ve günlük en fazla 20 baş hayvan kesim kapasiteli mezbaha,	42		
Hayvansal ve bitkisel orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	81		
Yenilenebilir enerji kullanan yeni seraların yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81		

## KOCAELİ İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

Soğuk hava deposu yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81	Yeni tesis 2.000.000	%50
Çelik silo yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81	Kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme 1.500.000	
Yenilenebilir enerji üretim tesisleri** (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	Tamamlama 1.750.000	
<b>Kırsal ekonomik alt yapı yatırım konuları</b>			
1- Kırsal turizme yönelik niteliği yeni tesis olan yatırımlar (sadece yeni tesis yatırımları)	39	1.500.000	% 50
2- Çiftlik faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri, (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	
3- El sanatları ve katma değerli ürünler (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	39	500.000	
4- Bilişim sistemleri ve eğitimi yatırımları (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	



**\*39 İl:** Adana, Adıyaman, Antalya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Muğla, Niğde, Rize, Sakarya, Siirt, Sinop, Tekirdağ, Tunceli, Zonguldak, Bayburt, Kırıkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye ve Düzce

**\*42 İl:** Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Isparta, Mersin, Kars, Kastamonu, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Nevşehir, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Uşak, Van, Yozgat, Aksaray, Karaman, Ardahan

**\*\*** Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesisler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak tesislerde, ayrıca üç dekardan küçük olmaması şartıyla örtü altı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda kullanılmak üzere; yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı

## 2-BİREYSEL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ

<b>DESTEK KAPSAMI</b>	1/1/2018 - 31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için belirlenmiş bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar
<b>KİMLER BAŞVURABİLİR</b>	Gerçek ve Tüzel Kişiler
<b>YATIRIM KONULARI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Tarla içi damla sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Lineer veya Center Pivot sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Tamburlu sulama sistemi kurulması,</li> <li>✓ Güneş enerjili sulama sistemi kurulması.</li> </ul>
<b>YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gerçek ve Tüzel kişiler için : <b>1.000.000 TL</b></li> <li>• Hibe Desteği Oranı : <b>%50</b></li> </ul>

**NOT: 1-**Uygulamaya ilişkin detaylar 07.12.2017 tarih ve 30263 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ no: 2017/48)” yer almaktadır.

**NOT: 2-** Bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular; Programın uygulama yılı itibarıyla 1 Ocak tarihinden başlayarak altmış gün içerisinde, son başvuru tarihi mesai bitimine kadar, başvuru sahipleri tarafından dosya halinde tek nüsha olarak elden il müdürlüğüne teslim edilerek yapılır.

## KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	HİBE DESTEĞİ MİKTARI (en fazla)	BAŞVURU YERİ VE TARİHİ
Hayvansal üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, tesis yapımı ve hayvan alımı,	<b>81 İL</b>	<b>30.000 TL</b>	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ön başvurular, “<a href="https://genccifctci.tarim.gov.tr">https://genccifctci.tarim.gov.tr</a>” uzantılı yazılım üzerinden yapılır.</li> <li>• Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır.</li> </ul> <p>Başvurular 2017/10 no’lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, tesis yapımı ve hayvan alımı,			
	Arı ve arı ürünleri yetiştiriciliği,			
	Kanatlı yetiştiriciliği ve tesis yapımı,			
	İpekböceği yetiştiriciliği ve tesis yapımı,			
Bitkisel üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Kapama meyve bahçesi tesisi			
	Fide, fidan, iç ve dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği			
	Kontrollü örtü altı yetiştiriciliği			
	Kültür mantarı üretimi			

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	DESTEK MİKTARI (en fazla)	BAŞVURU YERİ VE TARİHİ
Yöresel ürünler ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Çok yıllık tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi,	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ön başvurular, “<a href="https://genccifitci.tarim.gov.tr">https://genccifitci.tarim.gov.tr</a>” uzantılı yazılım üzerinden yapılır.</li> <li>• Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır.</li> </ul> <p>Başvurular 2017/10 no’lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Coğrafi işaretli, organik veya iyi tarım uygulamalı bitkisel ve hayvansal üretim,			
	Coğrafi işareti olan gıdaların üretimi,			

## HAYVANCILIK YATIRIMLARI DESTEKLERİ

**UYGULAYICI KURUM:** GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI, Hayvancılık Genel Müdürlüğü

### DAMIZLIK MANDA DÜVESİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ

<b>DESTEK KAPSAMI</b>	Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliğine üye olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin yapacakları, 150 baş kapasiteye sahip, damızlık manda düve üretimi ve ticari gebe manda satışı için yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 150 baş olacak şekilde artırılması ve bu işletmelerin rehabilitasyon yatırımlarını kapsar.
<b>KİMLER BAŞVURABİLİR</b>	Damızlık manda yetiştiricileri birliğine üye gerçek ve tüzel kişiler
<b>UYGULAMA İLLERİ</b>	Afyonkarahisar, Bitlis, Diyarbakır, Düzce, İstanbul, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Muş, Samsun, Tekirdağ, Tokat ve Zonguldak
<b>YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI</b>	<p><b>İNŞAAT</b> Yeni inşaat yapımı, rehabilitasyon ve kapasite artırımı, %50</p> <p><b>HAYVAN ALIM</b> Damızlık dişi manda ve manda boğası alımı %50</p> <p><b>MAKİNE ALET-EKİPMAN ALIM</b> %50 Yem Karma ve Dağıtma makinesi ile Gübre Sıyırıcı</p>
2018-2019 yılları için başvuru zamani Bakanlıkça açıklanacaktır	

## TARIMSAL KREDİLER

## UYGULAYICI KURUM: ZİRAAT BANKASI, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ

## 2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI (HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI)	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti(TL)	
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi		
Sütçü, Etçi, Kombine sığır yetiştiriciliği	100.000 TL'ye kadar	100	100	12.500.000
	100.001-750.000 TL	100	50	
	750.001-5.000.000TL	75	50	
	5.000.001 - 12.500.000TL	50	25	
Yaygın Hayvansal Üretim	100.000 TL'ye kadar	100	100	250.000
	100.001-250.000 TL	75	50	
Damızlık Düve Yetiştiriciliği		100	75	7.500.000
Büyükbaş Hayvan Besiciliği		50	50	5.000.000
Küçükbaş Hayvancılık		100	75	5.000.000
Arıcılık		50	50	1.500.000
Kanatlı sektörü		50	25	3.000.000
Kanatlı sektörü damızlık yetiştiriciliği		100	100	7.500.000
Su Ürünleri Sektörü	100.000 TL'ye kadar	100	100	5.000.000
	100.001-5.000.000 TL	100	50	

## 2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI (BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI)	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
Kontrollü örtüaltı tarımı	750.000 TL'ye kadar	75	10.000.000
	750.001 -5.000.000 TL	50	
	5.000.001 - 10.000.000 TL	25	
Yaygın bitkisel üretim	250.000 TL'ye kadar	50	750.000
	250.001 - 750.000 TL	25	
Yem bitkisi üretimi		100	2.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi		100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı	100.000 TL 'ye kadar	100	5.000.000
	100.001-5.000.000 TL	50	
Süs bitkisi üretimi		50	5.000.000
Stratejik bitkisel üretim	2.000.000 TL'ye kadar	-	3.000.000
	2.000.001-3.000.000 TL	-	
Sera Modernizasyonu		100	300.000

<b>2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI</b>				
<b>KREDİ KONULARI</b>		<b>İNDİRİM ORANI (%)</b>		<b>Kredi Üst Limiti (TL)</b>
		<b>Yatırım Dönemi</b>	<b>İşletme Dönemi /Kredisi</b>	
<b>MUHTELİF KONULAR</b>				
<b>İyi tarım/Organik tarım uygulamaları</b>		50	50	5.000.000
<b>Tarımsal Mekanizasyon(Traktör ayrık)</b>		75	-	1.500.000
<b>Traktör</b>	75.000 TL'ye kadar	50	-	250.000
	75.001-250.000 TL	25	-	
<b>Modern basınçlı sulama</b>		100	-	1.500.000
<b>Arazi alımı</b>		25	25	500.000
<b>Soğuk hava deposu yatırımları</b>		50	25	5.000.000
<b>Lisanslı Depoculuk Yatırımları</b>	Kapasitesi 10 bin tona kadar olan yatırımlar	75	50	10.000.000
	Kapasitesi 10 bin tondan büyük yatırımlar	75	50	20.000.000
<b>Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi</b>		50	50	5.000.000



<b>2018 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI</b>			
<b>TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN ÜRETİM KONULARI (*)</b>	<b>İNDİRİM ORANI (%)</b>		<b>Kredi Üst Limiti (TL)</b>
	<b>Yatırım Dönemi</b>	<b>İşletme Dönemi /Kredisi</b>	
<b>Damızlık Süt Sığırı Yetiştiriciliği</b>	100	50	7.500.000
<b>Büyükbaş Hayvan Besiciliği</b>	75	50	5.000.000
<b>Küçükbaş Hayvan Besiciliği</b>	100	75	5.000.000
<b>Kontrollü Örtü Altı Tarımı</b>	75	50	7.500.000
<b>Su Ürünleri Avcılığı</b>	100	50	3.000.000
<b>Tarımsal Ürün İşleme, Paketleme, Depolama Tesisi (**)</b>	75	50	5.000.000
<b>Yaş Çay Yaprağı Üretimi</b>	-	50	5.000.000

(\*) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin bu tabloda yer almayan üretim konularına ilişkin kredi taleplerinde Tablo 1’ de belirtilen faiz indirim oranları ve limitleri uygulanır.

(\*\*) Kooperatif ortaklarının üretim kapasitesi ile uyumlu büyüklüklerde kredi kullanılabilir.

## ORKÖY DESTEKLERİ

**UYGULAYICI KURUM:** ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI  
Orman Genel Müdürlüğü, ORKÖY

<p><b>ORKÖY DESTEKLERİNİN AMACI</b></p>	<p>Ormanların korunması, geliştirilmesi ve işletilmesi hedeflerine ulaşmak için, orman köylüsünün sosyo ekonomik yönden kalkınmalarını desteklemek amacıyla kredi-hibe desteğinde bulunmak suretiyle, ormanlar üzerindeki olumsuz baskıyı azaltmak ve ormanların sürdürülebilir olmasına katkı sağlamaktır.</p>
<p><b>KİMLER BAŞVURABİLİR</b></p>	<p>ORKÖY kredisinden yararlanabilmek için, köyün/mahallenin ilgili yönetmelikte belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. Köy ya da mahallenin ormanla ilişkisini buldukları yerdeki Orman İşletme Müdürlüklerinden öğrenebilirler. Orman köyü tanımı Yönetmelikte;</p> <p><b>Orman köyü:</b> “Mülki sınırları içerisinde Devlet ormanı olan köyler ile daha önce orman köyü iken 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunla mahalleye dönüşen yerler” şeklinde tanımlanmaktadır.</p> <p>Orman köylüleri ORKÖY desteklerinden yararlanabilir. Bu desteklerden yararlanmak için buldukları yerdeki Orman İşletme Müdürlüklerine başvurabilirler.</p> <p><b>Orman köylüsü</b> tanımı ise Yönetmelikte; “Orman köyü/mahallesinde kredi ve hibe tespit tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle ikamet etmekte olan halk” şeklindedir.</p>

Orman Genel Müdürlüğü orman köylülerini desteklemek amacıyla iki türlü kredi desteği vermektedir.

## A) FERDİ KREDİ DESTEĞİ:

Ferdi projelere belirlenecek oranlarda her yıl hibe desteği verilmektedir. 2017 yılı için hibe oranı % 20'dir. Ferdi krediler, sosyal ve ekonomik maksatlı olarak ikiye ayrılır.

### 1-Sosyal Nitelikli Krediler;

Odun tüketimini azaltmaya yönelik uygulanan kredi türüdür. Bu krediler faizsiz olup, vade süreleri proje türlerine göre 3- 7 yıl arasında değişmektedir.

**Sosyal Nitelikli Proje Örnekleri:** Dam örtülüğü malzemeleri, Kat kalorifer sistemi, Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemleri, Dış cephe mantolama v.b. projeler.

### 2- Ekonomik Nitelikli Krediler;

Ekonomik maksatlı hayvancılık ve fenni arıcılık kredileri faizsiz, diğer krediler ise ortalama yıllık % 1,5 faizlidir. Ziraat Bankasının tarımsal kredilere uyguladığı faizin yedide biri (1/7) oranında yıllık faizle kredi verilir. Ekonomik maksatlı kredilerde vade süreleri proje türlerine göre 2- 7 yıl arasında değişmektedir.

**Ekonomik Nitelikli Proje Örnekleri:** Hayvancılık (süt sığırcılığı, besi sığırcılığı, süt koyunculugu, besi koyunculugu vb.), fenni arıcılık, kültür mantarcılığı, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği, ev hanımları için mikro kredi, seracılık, bağcılık ve meyvecilik vb. projeler.

## B) KOOPERATİF KREDİ DESTEĞİ:

Kooperatif kredileri faizlidir. Ziraat Bankasının tarımsal kredilere uyguladığı faizin yedide biri (1/7) oranında yıllık faizle kredi verilir. Yıllık faiz oranı vade süresi 1-4 yıl olanlar için % 1,4286, dört (4) yılın üzerinde olanlar için ise % 1,5714'dür. Vade süreleri proje türlerine göre 3- 8 yıl arasında değişmektedir. Ayrıca projelere, her yıl Genel Müdürlükçe belirlenecek oranlarda hibe desteği verilmektedir.

**NOT:** Uygulamalar, 13/06/2012 tarih ve 28322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ve bu Yönetmelikte 04/11/2013 tarih ve 28811 tarihinde yapılan değişikliklerle yürütülmektedir.

## YATIRIM TEŞVİKLERİ

**UYGULAYICI KURUM:** EKONOMİ BAKANLIĞI, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

### GENEL AÇIKLAMALAR

#### İlgili Mevzuat

- 19.06.2012 tarih ve 28328 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”
- 20.06.2012 tarih ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)”

#### Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ayrıca, yatırımların asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.
- Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için asgari ikiyüzbin Türk Lirası olması gerekir.
- Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

## **Müracaat**

- Teşvik belgesi müracaatları, Ekonomi Bakanlığına yapılır. Ancak, genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

## **Teşvik belgesi**

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

## **Diğer desteklerden yararlanma**

Bu kapsamdaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, bu Karar kapsamında faiz desteği dışındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilirler.”

## **Tarım sektörüne ilişkin değerlendirme**

- Tarım Sektörüne yönelik yatırımlar, “Genel Teşvik Sistemi” ve “Bölgesel Teşvikler”den yararlanabilir.

## GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

- Bölge ayrımı yapılmaksızın, belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartı ile diğer Tebliğ şartlarını sağlayan Tarımsal yatırımlar, Genel Teşvik Sistemi kapsamında;
  - ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - ✓ KDV İstinası desteğinden faydalanılabilir.
- Ayrıca, Bölgesel Teşvik Sistemi kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde Genel Teşvik Uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.
- **Genel teşvik sistemi kapsamında teşvik edilemeyecek yatırımlar:**
  - Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker.”
  - Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
  - Küp şeker.
  - 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
  - Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
  - Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
  - 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.
- **Teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları:**
  - Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem,
  - Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem,
  - Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dahil) 1.000 küçükbaş dönem şartı aranır.

**BÖLGESEL TEŞVİKLER****Kocaeli ilinde Bölgesel Teşvikler Kapsamında Desteklenen Tarımsal Sektörler**

<b>BÖLGESEL TEŞVİKLERDEN YARARLANACAK SEKTÖRLER</b>	<b>ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ</b>
<b>Entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)*</b>	1 Milyon TL
<b>Gıda ürünleri ve içecek imalatı**</b>	2 Milyon TL
<b>Su ürünleri yetiştiriciliği (Balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)</b>	1 Milyon TL
<b>Soğuk hava deposu hizmetleri</b>	1.000 metrekare
<b>Lisanslı depoculuk</b>	2 Milyon TL
<b>Seracılık</b>	40 Dekar

\*Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 700 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

\*\*Gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel teşviklerden yararlanamaz.

## Kocaeli ilinde Bölgesel Teşvik Kalemleri

DESTEK UNSURLARI	31.12.2016 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	01.01.2017 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
<b>GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ</b>	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
<b>KDV İSTİSNASI</b>	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
<b>VERGİ İNDİRİMİ</b>		
Yatırıma Katkı Oranı (%)	15	10
Vergi İndirim Oranı (%)	50	30
<b>SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ</b>		
Desteğin Uygulama Süresi	2 yıl	-
Desteğin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)	10	
<b>YATIRIM YERİ TAHSİSİ</b>	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	



## BÖLGESEL TEŞVİK KALEMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

**Gümrük Vergisi Muafiyeti:** Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

**KDV İstisnası:** Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

**Vergi İndirimi:** gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

**Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:** Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının belirli bir süre Bakanlıkça karşılanmasıdır.

**Yatırım Yeri Tahsisi:** Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

## **BİR ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN FAYDALANMA**

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıdaki şartlarından en az birini sağlaması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

### **Sağlanması gerekli şartlar**

- ✓ Yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilmesi,
- ✓ Yatırımın aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösteren alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

## KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR

### UYGULAYICI KURUM: DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

Kalkınma Ajansları, Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı ve Kalkınma Bakanlığının onayladığı Çalışma Programı ve Bütçe doğrultusunda hazırlanan ve finanse edilen Mali Destek Programları kapsamında tarım sektörüne de destek sunabilmektedirler.

**Bu programlar kapsamında, destek için öncelikli alanlar, örnek proje konuları ve başvuru koşulları Ajansların web-sitelerinde ilan edilmekte ve Başvuru rehberlerinde ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.**

Kalkınma Ajansları, detayları yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla;

- Yerel idarelere,
- Üniversitelere,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına,
- Sivil toplum kuruluşlarına,
- Kâr amacı güden işletmelere,
- Kooperatif ve birliklere,
- Gerçek ve tüzel kişilere, proje veya faaliyetleri için “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet destekleme Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde “*mali ve teknik*” olmak üzere iki konuda destek sağlanmaktadır.

## Mali Destek Türleri:

### **Doğrudan Finansman Desteği**

Doğrudan finansman desteği, ajansın esas itibarıyla proje teklif çağrısı yöntemiyle kullandığı desteklerden oluşur. Ancak ajans istisnai olarak, proje teklif çağrısı yapmaksızın ve proje hazırlığı konusundaki yükümlülüklerinden bazılarını hafifletmek veya proje hazırlık sürecini doğrudan yönetmek suretiyle, doğrudan faaliyet desteği ve güdümlü proje desteği şeklinde de doğrudan destek sağlayabilir. Bu destek 3 şekilde sağlanır; “Güdümlü Proje Desteği”, “Doğrudan Faaliyet Desteği” ve “Proje Teklif Çağrısı”

### **Faiz Desteği**

Faiz desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri faiz giderlerinin, Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır.

### **Faizsiz Kredi Desteği**

Faizsiz kredi desteği, ajans tarafından kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlar eliyle kredi verilmesini ve bu mali desteğin bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dahilinde ajansa faiz ödenmeksizin taksitler halinde geri ödenmesini öngören karşılıksız yardımdır.

Faizsiz kredi desteğinde, yararlanıcıya sözleşme tarihinden itibaren en az üç ay geri ödemesiz dönem tanınır ve geri ödeme işlemleri, sözleşme tarihinden itibaren en fazla dört yıl içinde tamamlanır.

## KOSGEB HİZMET VE DESTEKLERİ

### Desteklenen Sektörler

- 1- Madencilik ve taş ocakçılığı
- 2- İmalat
- 3- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
- 4- Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
- 5- İnşaat
- 6- Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
- 7- Ulaştırma ve depolama
- 8- Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
- 9- Bilgi ve iletişim
- 10- Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
- 11- İdari ve destek hizmet faaliyetleri
- 12- Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor
- 13- Diğer hizmet faaliyetleri

## Destek Programları

- 1- Genel Destek Programı
- 2- Ar-ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Programı
- 3- Kobi Proje Destek Programı
- 4- Girişimcilik Destek Programı
- 5- Tematik Destek Programı İşbirliği-Güçbirliđi Destek Programı
- 6- Gelişen İşletmeler Piyasası Kobi Destek Programı
- 7- Finansman Destekleri (Kredi Faiz)

## KOSGEB Hizmet ve Destekleri Veri Tabanına Kayıt

Bir işletmenin KOSGEB Desteklerinden yararlanabilmesi için öncelikle veri tabanına kayıt olması gerekmektedir. Veri tabanına kayıt işlemleri için <http://www.kosgeb.gov.tr> adresinden “E-KOBİ” tıklanıp KOSGEB’ e ilk kayıt linkini seçip işletmeye ait bilgiler girilir kaydedilip sonraki sayfada KOBİ Bilgi Beyannamesi doldurulur.

## İletişim Bilgileri

- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT)**  
Adres: Eskişehir Yolu 9. Km Yeni Bina 14.Kat Lodumlu / ANKARA  
Tel: 0 (312) 258 84 52 0 (312) 258 84 09  
Faks: 0 (312) 258 85 16  
Web: [www.taryat.gov.tr](http://www.taryat.gov.tr)  
E-posta: [taryat@tarim.gov.tr](mailto:taryat@tarim.gov.tr)
- **Ekonomi Bakanlığı- Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü**  
Adres: İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA  
Tel: 0 (312) 444 63 63  
Web: [www.ekonomi.gov.tr](http://www.ekonomi.gov.tr)  
E-posta: [tesvik@ekonomi.gov.tr](mailto:tesvik@ekonomi.gov.tr)
- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı – Kocaeli İl Müdürlüğü**  
Adres: Ovacık Mah. Burçak Sk. No:15 Başiskele/KOCAELİ  
Tel: 0 (262) 312 13 00-01  
Faks: 0 (262) 312 13 10  
Web : [www.kocaeli-tarim.gov.tr](http://www.kocaeli-tarim.gov.tr)

- **Kocaeli Valiliđi**

Adres: Körfez Mah. Ankara Karayolu Cad. No:129 PK:41040 İzmit/KOCAELİ

Tel: 0(262) 300 50 00

Faks : 0(262) 332 19 00

Web : [www.kocaeli.gov.tr](http://www.kocaeli.gov.tr)

E-posta: [kocaeli@icisleri.gov.tr](mailto:kocaeli@icisleri.gov.tr)

- **Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA)**

Adres: Yenişehir Mah. Demokrasi Bulvarı No:72/A 41050 İzmit-KOCAELİ

Tel: : 0 (262) 332 01 44 Dahili: 115

Faks: 0 262 332 01 45

Web : [www.marka.org.tr](http://www.marka.org.tr)

E-posta: [info@marka.org.tr](mailto:info@marka.org.tr)

- **Küçük ve Orta  lçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)**

Adres: Abdülhak Hamit Cad. No:866 Altımışevler / MAMAK / ANKARA

Tel: 0 (312) 595 28 00

Faks: 0 (312) 368 07 15



Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı  
Strateji Geliştirme Başkanlığı  
Stratejik Yönetim Daire Başkanlığı

## **TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİSİ**

